

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری جهت پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در دانشگاه افسری امام علی^(ع)

اکبر نیازی^۱، یعقوب یوسفوند^۲

چکیده

یکی از راهبردهایی که علاوه بر آنکه راه‌های آسیب‌رسان به اقتصاد ملی را مسدود می‌کند، و از طرفی با تهاجمی کردن اقتصاد به جای تدافعی بودن آن، باعث بهبود شاخص فضای کسب‌وکار و کارآمدی نظام اقتصادی کشور در شرایط تحریم و غیر آن می‌شود، اقتصاد مقاومتی است؛ به طوری که بر اساس آن می‌توان نقشه‌ای جامع و علمی در مدیریت منابع مالی و انسانی تنظیم نمود. یکی از راه‌های اجرایی نمودن این راهبرد، اصلاح الگوی مصرف یا به عبارتی تغییر روش استفاده از منابع مالی به سمت مصرف بهینه است. هدف از انجام این پژوهش، شناسایی و تعیین راه‌های اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری در جهت پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در دانشگاه افسری امام علی^(ع) است. روش کار پژوهش به صورت پیمایشی و با استفاده از قالب تحلیل آمیخته (کیفی و کمی) بوده و جامعه آماری آن تعداد ۸۰ نفر تمام شمار از کارکنان متخصص، صاحب‌نظر و باتجربه در حوزه‌های مختلف دانشگاه می‌باشد که با استفاده از توزیع پرسشنامه و انجام مصاحبه، یافته‌های پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است و با ترکیب شاخص‌ها و نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل کمی و کیفی، ۱۶ راهکار اصلاح الگوی مصرف مشخص و اولویت‌بندی شده و پیشنهادهای لازم ارائه گردیده است. نتایج حاکی از آن است که اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری بر اساس راهکارهای به دست آمده، در پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی تأثیر مستقیم دارد.

واژه‌های کلیدی: اصلاح الگوی مصرف، اقتصاد مقاومتی، حوزه اداری، دانشگاه افسری امام علی^(ع)

۱. کارشناس ارشد مدیریت دفاعی، مدرس دانشگاه افسری امام علی^(ع)

۲. دانشجوی دکتری مدیریت سیاست‌گذاری عمومی، مدرس دانشگاه افسری امام علی^(ع) (نویسنده مسئول)،

yousefvand.amir90@gmail.com

مقدمه

همواره موفقیت نهادها و سازمان‌ها در عرصه‌های مختلف در گرو برخورداری از عواملی همچون ساختار منسجم، مدیریت هوشمند، نیروی انسانی متخصص، دارایی و منابع مالی و... است که در قالب پیکری واحد و ارتباطی تنگاتنگ، سازمان‌ها را در جهت حصول به اهداف مد نظر هدایت می‌نماید. دارایی‌ها و منابع مالی سازمان‌ها از جمله عواملی هستند که در انجام مأموریت‌ها و دستیابی به اهداف، به عنوان یک منبع ضروری و حیاتی و عامل تعیین‌کننده موفقیت به آن توجه می‌شود. از این رو مصرف صحیح منابع، اعتبارات و دارایی‌ها، می‌تواند در تحقق اهداف و موفقیت سازمان‌ها و حتی نظام‌های سیاسی نقش مهمی را به دنبال داشته باشد؛ چرا که با کمترین هزینه و بیشترین بهره‌وری، به آنها در راستای رسیدن به اهداف خود کمک می‌کند. بنابراین اصلاح الگوی مصرف را می‌توان از مهم‌ترین عوامل سرنوشت‌ساز در حیات و اعتبار سازمان‌ها دانسته و فرهنگ سازمانی برخاسته از آن در سطوح مختلف را یکی از عوامل جلوگیری از افول و ناکارآمدی سازمان‌ها و راه‌های تجدید حیات، پویایی و توسعه متوازن قلمداد نمود. اصلاح الگوی مصرف علاوه بر نقش و اعتبار اقتصادی، به‌عنوان اصلی‌ترین بخش توسعه و اعتبار سازمانی و در عمل بازوی توانای مدیریت و شکل‌دهنده جلوه‌های اقتصاد مقاومتی مورد اشاره مقام معظم رهبری ^(مدظله العالی) محسوب می‌گردد. مسلم است در دانشگاه افسری امام علی ^(ع) به عنوان مرکزی علمی، تربیتی و آموزشی که تأمین نیروی انسانی متعهد و متخصص نذاجا در صنف افسری را به عهده دارد، اصلاح الگوی مصرف در حوزه‌های مختلف امری بسیار حیاتی بوده و با اصلاح هوشمندانه و هدفمند همواره می‌توان حصول به یک بازدهی مطلوب در این مجموعه را شاهد بود و در مسیر پیاده‌سازی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی حرکت نمود. اقتصاد مقاومتی مقاوم‌سازی اقتصاد ملی، کاهش وابستگی‌ها، رونق تولید داخل و خوداتکایی را در پی دارد. بر این اساس در راستای پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی، این مقاله به چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری دانشگاه افسری امام علی ^(ع) پرداخته و راه‌کارهای لازم ارائه گردیده است.

بیان مسئله

پیروزی انقلاب اسلامی در ایران و عدم سنخیت باورهای اعتقادی، ارزشی و ایدئولوژیک استقرار یافته در نظام جمهوری اسلامی با مبانی فکری و ایدئولوژیک قدرت‌های غربی، به ویژه

ایالات متحده آمریکا، بسیاری از معادلات سیاسی آنها را بر هم زد و بر اثر سقوط رژیم شاهنشاهی (که کاملاً به آنان وابسته بود) موقعیت برتر راهبردی خود در منطقه را از دست دادند. این وضعیت، قدرت های غربی به رهبری آمریکا را بر آن داشت که از همان ابتدای انقلاب با تمام توان و امکانات خود و به روش های مختلفی از جمله تلاش برای انحلال ارتش، ترور شخصیت های ممتاز و تأثیرگذار در انقلاب و حمایت از گروه های منافق، ماجرای طبس، تشویق و حمایت از صدام در جنگ علیه ایران، تحریم های نظامی و اقتصادی و... به فکر براندازی و ساقط کردن نظام جمهوری اسلامی ایران بیفتند. تحریم های نظامی از همان ابتدا و با شروع جنگ تحمیلی علیه جمهوری اسلامی ایران، به عنوان یکی از اقدامات خصمانه دشمنان علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح و به مرور زمان بر شدت و گسترش آن افزوده شد که در طی سال ها اخیر تحریم های اقتصادی نیز به آن مزید گردید. با گسترش این تهدیدها و تحریم ها در حوزه های مختلف اقتصادی و نظامی، ارتش جمهوری اسلامی و دانشگاه افسری امام علی^(ع) به عنوان عضوی از آن، تحت تأثیر قرار گرفته و در آینده نیز متأثر خواهد بود. تأثیر عوامل اقتصادی بر مسائل دفاعی یکی از زمینه هایی است که کشورهای سلطه طلب به دنبال آن هستند که وضع دفاعی کشور را از طریق تحریم ها و فشارهای اقتصادی تحت شعاع قرار داده و تضعیف نمایند تا بتوانند به اهداف خود برسند. طی چند سال گذشته مقام معظم رهبری^(مدظله) بارها پیرامون اقتصاد مقاومتی و اقدام در راستای این مهم به مسئولان نظام هشدارهای لازم را بیان فرمودند. با وجود این، ایشان سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی را تصویب و برای اجرا ابلاغ نمودند. یکی از موارد این سیاست اصلاح الگوی مصرف است. اصلاح الگوی مصرف می تواند در بخش های مختلف مورد توجه و برنامه ریزی قرار گیرد. یکی از حوزه هایی که می توان آن را مورد توجه قرار داد، حوزه اداری سازمان های مختلف دولتی و غیردولتی است. از این رو این پژوهش به دنبال پاسخ به این پرسش است که در جهت پیاده سازی اقتصاد مقاومتی در دانشگاه افسری امام علی^(ع) اصلاح الگوی مصرف در بخش های اداری چگونه می تواند باشد؟

مبانی نظری تحقیق

الف) اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی برای اولین بار به وسیله رهبر انقلاب اسلامی حضرت آیت... العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی) ابداع گردید. این نظریه را می توان به عنوان راهبردی کلان برای

تعیین مسیر پیشرفت و توسعه کشور دانست که سایر دیدگاه‌ها و نظرات اقتصادی رهبری را به عنوان راهبرد خرد در خود جای می‌دهد.

اقتصاد در لغت فارسی به معنای میانه‌روی و تعادل در دخل و خرج و نیز به معنای تدبیر منزل است (عمید، ۱۳۸۹: ۵۵). مقاومت به معنای ایستادگی کردن و پایداری نمودن و با کسی در امری برابری کردن است (عمید، ۱۳۸۹: ۱۲۴). اقتصاد مقاومتی از دو واژه (اقتصاد) و (مقاومت) تشکیل شده است.

نخستین مفهوم قابل استنباط از اقتصاد مقاومتی این است که ما در جهانی زندگی می‌کنیم که دشمن در عرصه‌های مختلف حضور دارد؛ یکی از این عرصه‌ها، فعالیت اقتصادی است. به عبارت دیگر در یک میدان رقابتی، تعاملی و تخصصی قرار داریم که باید جهت نیل به اهداف این فضا را مدیریت کنیم. از این رو وقتی می‌گوییم اقتصاد مقاومتی یعنی اینکه ما می‌خواهیم از حیثیت و هویت خودمان در مقابل دشمن یا رقیب دفاع کنیم و باید هر الزامی را که این مقاومت و دفاع نیاز دارد، وارد برنامه‌ریزی و راهبردهای اقتصادی خود کنیم. با این تعریف اقتصاد مقاومتی به نظام اقتصادی ملت یا گروه اجتماعی مقاومتی اشاره دارد که در راستای احقاق حقوق خود یا پیگیری اهداف سیاسی که از نظر آنها بر حق است، مبارزه می‌کنند. هرچقدر اقتصاد ملت یا گروه اجتماعی مقاوم، به آنها در راستای تحقق اهداف مقاومت بیشتر یاری برساند، مقاومتی‌تر است (فشاری و پورغفار، ۱۳۹۳: ۳۱).

اقتصاد مقاومتی یعنی تشخیص حوزه‌های فشار یا تحریم و در پی آن تلاش برای کنترل و بی‌اثر کردن و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت است که به طور قطع باور و مشارکت همگانی و اعمال مدیریت‌های عقلایی و مدبرانه پیش‌شرط چنین موضوعی است. اقتصاد مقاومتی با مقاومت اقتصادی و یا ریاضت اقتصادی متفاوت است. ریاضت اقتصادی به طرحی گفته می‌شود که دولت‌ها برای کاهش هزینه‌ها و رفع کسری بودجه، به کاهش و یا حذف ارائه برخی خدمات و مزایای عمومی دست می‌زنند. این طرح که به منظور مقابله با کسری بودجه به وسیله دولت‌ها انجام می‌شود، گاهی به افزایش میزان مالیات و افزایش دریافت وام‌ها و کمک‌های مالی خارجی می‌انجامد. اما اقتصاد مقاومتی مفهومی است که در پی مقاومت‌سازی، بحران‌زدایی و ترمیم ساختارها و نهادهای فرسوده و ناکارآمد موجود اقتصادی مطرح می‌شود (همان).

اقتصاد مقاومتی، طراحی و مدل‌سازی ویژه‌ای از شرایط و سازوکارهای اقتصادی است که بر مبنای آن، فضای اقتصادی کشور بر اساس فرض وجود حداکثر تحریم‌ها و فشارها، به صورت فعال و نه منفعل طراحی می‌شود. در واقع اقتصاد مقاومتی بنیانی نظری و عملی برای مدل‌سازی گونه‌ی ویژه‌ای از اقتصاد است که فعالانه خود را برای مواجهه با تحریم‌ها، بیش از پیش آماده ساخته است. مکانیسم‌های اقتصادی، فضای کسب و کار، تجارت جهانی، نهادهای مالی و واسطه‌ای و... در اقتصاد مقاومتی بر این پیش‌فرض طراحی می‌شوند که کشور در تعارض ایدئولوژیک دائمی با نظام سلطه است و هر ضربه اقتصادی از غرب ممکن است در هر لحظه به کشور وارد شود. در چنین فضایی، تحریم‌های اقتصادی نه تهدید، بلکه فرصت ویژه‌ای هستند که زیر فشار آنها می‌توان راهبردهای اقتصادی مقاومتی را با قدرت و اجماع ملی همراه و پیاده‌سازی آنها را تسریع کرد. در این رویکرد، کسب ثروت و درآمد ملی از مسیرهایی دنبال می‌شود که قدرت چانه‌زنی کشور در فضای سیاسی بین‌المللی را تقویت می‌کند، نه آن که کشور ناگزیر باشد به دلیل مسائل اقتصادی از اهداف ایدئولوژیک خود در فضای سیاسی دست بکشد (تراب‌زاده و دیگران، ۱۳۹۲: ۳۲-۳۳).

بنابراین، اقتصاد مقاومتی علاوه بر آنکه راه‌های آسیب‌رسان به اقتصاد را مسدود می‌کند، با تهاجمی کردن اقتصاد به جای تدافعی بودن آن و تنظیم نقشه‌ای جامع و علمی در مدیریت منابع مالی و انسانی و مهم‌تر از همه، بهبود شاخص فضای کسب و کار که رهبری بر آن تأکید ویژه‌ای دارند، شرایط رقابت‌پذیری اقتصاد ایران در عرصه‌های جهانی و در برابر شوک‌های اقتصادی را فراهم می‌آورد.

اقتصاد مقاومتی الزاماتی دارد که مقام معظم رهبری^(مدظله العالی) به زیبایی ابعاد این موضوع را در دیدار کارگزاران نظام روشن می‌کند و می‌فرماید: «مسئله اقتصاد مهم است؛ اقتصاد مقاومتی مهم است. البته اقتصاد مقاومتی الزاماتی دارد. مردمی کردن اقتصاد، جزء الزامات اقتصاد مقاومتی است ... بخش خصوصی را باید توانمند کرد؛ هم به فعالیت اقتصادی تشویق بشوند، هم سیستم بانکی کشور، دستگاه‌های دولتی کشور و دستگاه‌هایی مثل قوه مقننه و قوه قضائیه که می‌توانند کمک کنند تا مردم وارد میدان اقتصاد شوند. کاهش وابستگی به نفت یکی دیگر از الزامات اقتصاد مقاومتی است ... ما اگر بتوانیم از همین فرصت که امروز وجود دارد، استفاده کنیم و تلاش کنیم نفت را با فعالیت‌های اقتصادی درآمدزای دیگری جایگزین کنیم،

بزرگ‌ترین حرکت مهم را در زمینه اقتصاد انجام داده‌ایم. امروز صنایع دانش‌بنیان از جمله کارهایی است که می‌تواند این خلأ را تا میزان زیادی پر کند.» (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار کارگزاران نظام، مورخه ۹۱/۰۵/۰۳)

از سویی دیگر ویژگی‌های عمده اقتصاد مقاومتی را از منظر ایشان می‌توان در موارد زیر تقسیم‌بندی نمود:

یک الگوی علمی متناسب با نیازهای کشور است.

این اقتصاد مقاومتی به این معنا نیست که ما اقتصاد خودمان را محصور می‌کنیم، بلکه با اقتصادهای جهانی تعامل دارد. اینکه این اقتصادی که به عنوان اقتصاد مقاومتی مطرح می‌شود، مردم‌بنیاد است، اقتصاد مردمی است؛ با اراده مردم، سرمایه مردم، حضور مردم تحقق پیدا می‌کند و دولت مسئولیت برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی، ظرفیت‌سازی، هدایت و کمک دارد.

اینکه این اقتصاد، اقتصاد دانش‌بنیان است؛ یعنی از پیشرفت‌های علمی استفاده می‌کند.

این اقتصاد، عدالت‌محور است. عدالت در این بیان و در این برنامه به معنای تقسیم فقر نیست، بلکه به معنای تولید ثروت و ثروت ملی را افزایش دادن است (بیانات مقام معظم رهبری در حرم مطهر رضوی مورخه ۹۳/۰۱/۰۱).

ب) الگوی مصرف:

مصرف، از ماده «صَرَفَ» به معنای استفاده و کاربرد کالاها و خدمات برای رفع نیازهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است. در اصطلاح اقتصادی، «مصرف به معنای استفاده از کالا در هر دوره معین و یا مقداری از خدمات یک کالا است که در هر دوره‌ای مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.» (معین، ۱۳۶۳: ۳۲۶).

در آموزه‌های اسلام، مصرف مطلوب، مصرف در حد کفایت است؛ یعنی مصرف برای زندگی و تأمین نیازها که به گونه معقول و منطقی و بر اساس امکانات شکل گیرد، حقوق دیگران در آن رعایت شود و به محیط زیست انسان و دیگر جانداران آسیب نرساند. قناعت و زهد، از ویژگی‌های نیک و ستوده در دین مقدس اسلام است. این دو صفت سبب می‌شود که فرد به رفع نیازهای خود بسنده کند و برای به دست آوردن زیادی مال به زحمت نیفتد. بنابراین، مصرف مناسب و پسندیده در عرصه‌های گوناگون، مصرف بدون اسراف و در پیش گرفتن راه

اعتدال است (انصاری، ۱۴۱۵: ۳۱).

مصرف اسراف کارانه یا مصرف بیش از حد در اسلام از مصادیق فعل حرام محسوب می‌شود. اسراف تجاوز از حد است و اگر انسان در به‌کارگیری اشیا از حدود شایسته آن خارج شود، مصداق «مصرف» خواهد بود. در قرآن کریم و روایات معصومان تأکید فراوان بر پرهیز از اسراف شده است. خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: «کلوا و اشربوا و لاتسرفوا، انه لایحب المسرفین؛ بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید، همانا که خداوند اسراف‌کاران را دوست ندارد» (انعام/ ۱۴۱). این آیه نشان می‌دهد که اسلام برای مصرف صحیح و دوری از اسراف اهمیت ویژه‌ای قائل است.

یکی از مهم‌ترین مصداق‌های اسراف، اسراف در بیت‌المال است. اموال عمومی و بیت‌المال از دو جنبه قابل‌بررسی است؛ یکی اسراف از سوی مردم و دیگری اسراف از سوی حکومت؛ مردم با استفاده نابجا از بیت‌المال برای انجام کارهای شخصی که باید در جهت خدمت به عموم به کار گرفته شود، به نوعی اسراف می‌کنند و حکومت، در تضييع و استفاده نادرست از منابع و امکاناتی که در اختیار دارد تا امور را سامان دهد نیز اسراف می‌کند. مبارزه با اسراف در این دو جنبه هم به عهده مردم است و هم بر عهده دولت.

حد دیگر مصرف در اسلام، با عنوان «اقتار» نام برده شده است. اسراف به مصرف بیش از حد و در جای ناحق گفته می‌شود، اما اقتار آن است که مصرف کمتر از حق و مقدار لازم باشد (فرمی‌نی فراهانی و همتی‌فر، ۱۳۸۹: ۴۹). بر این اساس می‌توان گفت مصرف صحیح حد وسط بین اسراف و اقتار است.

درباره ضرورت الگوی صحیح مصرف چند نکته قابل ذکر است. نخست اینکه افزایش مصرف، بهره‌گیری از منابع بیشتر را به دنبال دارد و زمینه سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهد. در نتیجه افزایش مصرف و کاهش سرمایه‌گذاری، فقر و رکود را به دنبال خواهد داشت. دوم اینکه منابعی که در اختیار انسان‌ها قرار دارد، محدود است و باید از آنها استفاده بهینه نمود. از این رو وظیفه الگوی صحیح مصرف را می‌توان شناسایی نیازهای واقعی، رعایت اعتدال در بهره‌برداری و صرفه‌جویی از امکانات و منابع دانست. در بُعد فردی، اصلاح الگوی مصرف با تأمین نیازها و پرهیز از مصارف غیرضروری و تقدیر معیشت، فشار روانی بر افراد جامعه کاهش می‌دهد و در نتیجه آرامش روانی را نیز به دنبال خواهد داشت (همان، ۱۳۸۹: ۵۰).

الگوی مصرف به رویه، عادت، کیفیت و کمیت مصرف کالاها در جامعه اشاره دارد. الگوی

مصرف، متأثر از عامل‌های گوناگونی است که با توجه به نگاه به زندگی و حیات مادی، خواسته‌ها و سلیقه‌ها، محیط زیست، سطح فناوری و بسیاری از عامل‌های دیگر، رفتار مصرفی مصرف‌کنندگان متفاوت خواهد بود (منذر، ۱۳۸۵: ۶).

اصلاح الگوی مصرف عبارت از نهادینه کردن روش صحیح استفاده از منابع کشور است؛ به گونه‌ای که موجب ارتقاء شاخص‌های زندگی مردم و کاهش هزینه‌ها شده و زمینه‌ای برای گسترش عدالت عمومی شود (سبحانی و افشار، ۱۳۸۹: ۱۵۶).

آنچه در اصلاح الگوی مصرف و دستیابی به فرهنگ بهینه مصرف در کشور اهمیت دارد، این است که اصلاح الگوی مصرف نیازمند تبیین راهبرد و تعیین خط‌مشی است. لازمه دستیابی به این مهم، حرکتی حساب شده و عمیق از سوی مسئولان و همه آحاد جامعه می‌باشد. از این رو، باید همگی این اصل را یک ضرورت دانسته و فعالیت‌های خود را در راستای رسیدن به این اصل مهم برنامه‌ریزی نمایند. برای دستیابی به این امر، فرهنگ‌سازی لازم است (همان، ۱۳۸۹: ۱۶۴).

بنابراین، می‌توان گفت الگوی مصرف همان روش یا مدل استفاده و بهره‌برداری از کالاها و خدمات، برای برآوردن نیازهای انسانی است و اصلاح الگوی مصرف یعنی تغییر روش استفاده از کالاها و خدمات به سمت روش صحیح بهره‌برداری به منظور دستیابی به فرهنگ بهینه مصرف است.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و در قالب تحلیل آمیخته (کمی و کیفی) انجام گرفته و از نظر هدف ماهیتی کاربردی دارد و در آن تلاش شده است چگونگی اصلاح الگوی مصرف در دانشگاه افسری امام علی^(ع) بر اساس نظر صاحب‌نظران، منابع، اسناد و مدارک موجود مشخص گردد. جامعه آماری این پژوهش تعداد ۸۰ نفر از کارکنان دانشگاه افسری امام علی^(ع) است که دارای حداقل جایگاه سازمانی ۱۷ و مدرک کارشناسی ارشد و دارای سابقه مشاغل ستادی، اداری، آمادی، برنامه‌ریزی آموزشی و فرماندهی بوده یا به عنوان استاد در دانشگاه، مشاغل مربوط به مدیریت را تدریس نموده‌اند که همگی در این حوزه صاحب‌نظر می‌باشند. حجم نمونه به علت کوچک بودن و دسترسی آسان، به صورت تمام شمار می‌باشد. برای جمع‌آوری اطلاعات و داده‌ها از دو روش کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. در روش کتابخانه‌ای، از ابزار فیش‌برداری و نسخه‌برداری از استفاده شده و در روش میدانی از فرم مصاحبه با صاحب‌نظران،

فرماندهان و کارشناسان مربوطه و همچنین توزیع پرسش‌نامه بین آنها، اطلاعات و داده‌های مربوط به موضوع پژوهش جمع‌آوری گردیده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کیفی و تحلیل کمی استفاده شده است. جهت سنجش اعتبار پاسخ‌های مصاحبه، سؤال‌ها بر مبنای ساختار تحقیق و شاخص‌های مطرح انتخاب شده و دارای کمترین ابهام است و به صورت کتبی و در زمان‌های مختلف با مصاحبه‌شوندگان مطرح گردیده است؛ به گونه‌ای که بتواند محقق را در یافتن پاسخ سؤال تحقیق یاری نماید.

در تعیین اعتبار پرسشنامه از فرمول آلفا کرونباخ استفاده شده است.

آلفای کرونباخ یکی از متداول‌ترین روش‌های اندازه‌گیری اعتمادپذیری و یابایی پرسش‌نامه‌هاست و با استفاده از رابطه زیر قابل محاسبه است.

$$a = \frac{k}{k-1} \left\{ \frac{1 - \sum_{i=1}^k s_i^2}{\sigma^2} \right\}$$

هرقدر همبستگی مثبت بین سؤالات بیشتر شود، میزان آلفای کرونباخ بیشتر خواهد بود و برعکس هرقدر واریانس میانگین سؤالات بیشتر شود، آلفای کرونباخ کاهش پیدا می‌کند. با استفاده از نرم‌افزار SPSS محاسبه آلفای کرونباخ صورت گرفته است.

در این پژوهش برای تعیین روایی ابزار پرسش‌نامه، هر پرسشنامه به تعداد کافی در اختیار استادان و متخصصان در هر حوزه قرار گرفته و پس از بررسی‌های لازم و حذف تعدادی از سؤال‌ها پرسش‌نامه از نظر روایی مورد تأیید قرار گرفته است.

تجزیه و تحلیل اطلاعات و یافته‌های تحقیق

۱- تحلیل کیفی

الف) تحلیل کیفی مصاحبه با صاحب‌نظران: در این بخش که به تحلیل اطلاعات حاصل از مصاحبه با صاحب‌نظران اختصاص دارد، نکات اشاره شده در مصاحبه‌ها استخراج و دسته‌بندی شده و با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA تجزیه و تحلیل محتوا صورت گرفته است.

ابتدا بر اساس سؤالات زیر، نظرات مصاحبه‌شوندگان در دو بخش چالش‌ها و راهکارها پیرامون موضوع پژوهش اخذ گردیده است:

۱- به نظر شما مهم‌ترین چالش‌ها و مسائل دانشگاه افسری امام علی^(ع) در اجرای اصلاح الگوی مصرف مرتبط با هزینه‌های اداری چه می‌تواند باشد؟

۲- به نظر شما در مورد محورهایی که می‌بایست در الگوی مصرف دانشگاه افسری امام علی^(ع) اجرای اصلاح گردد تا اقتصاد مقاومتی مرتبط با هزینه‌های اداری تحقق یابد، نظر خود را مرقوم فرمایید؟

پس از اخذ نظرات مصاحبه‌شوندگان، به کمک نرم‌افزار مکس کیودا نظرات به تفکیک مصاحبه‌شونده کدهی گردیده است (جدول ۱). در این نرم‌افزار هر کد برای بهتر مشخص شدن، با یک رنگ نمایش داده می‌شود که در پژوهش برای وضوح بهتر تحلیل، از علامت‌های اختصاری برای هر کد استفاده شده است. در انتها هر یک از مشخصات و ویژگی‌ها که دارای تعداد کد بیشتری باشد (دارای تکرار بیشتری در مصاحبه‌ها است)، در تحلیل کیفی دارای اولویت بالاتری است. نرم‌افزار مکس کیودا از به‌روزترین نرم‌افزارهای تحلیل داده‌های متنی است که در مطرح‌ترین دانشگاه‌ها و محافل علمی در دوره‌های دکتری مورد استفاده قرار می‌گیرد. مکس کیودا نرم‌افزاری است که قابلیت وارد کردن و سازمان‌دهی انواع اسناد متنی، تصویری و فایل‌های پی‌دی‌اف را دارد. یکی از مهم‌ترین عملکردهای نرم‌افزار موصوف قابلیت کد دهی به متن و کلمات کلیدی است. کد دهی کلمات و متون امکان دسترسی گزینشی به داده‌ها را فراهم نموده و تحلیلی سریع و کارآمد را ارائه می‌نماید؛ به طوری که به نحوی شماتیک و قابل درک، اطلاعات حجیم تحقیق را سازمان‌دهی کرده و در درک بهتر آن محقق را یاری می‌دهد و فراوانی متن‌ها یا کلمات را بر اساس کدهای ساخته شده مشخص می‌کند.

جدول ۱: کدهی مصاحبه‌شوندگان در نرم‌افزار مکس کیودا

ردیف	نام و نشان	میزان تحصیلات	سن	کد
۱	مصاحبه شونده	دکتری	۵۲	A
۲	مصاحبه شونده	دانشجوی دکتری	۴۰	B
۳	مصاحبه شونده	فوق لیسانس	۴۶	C
۴	مصاحبه شونده	فوق لیسانس	۴۵	D

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۰۳

ردیف	نام و نشان	میزان تحصیلات	سن	کد
۵	مصاحبه شونده	فوق لیسانس	۵۰	E
۶	مصاحبه شونده	دکتری	۳۵	F
۷	مصاحبه شونده	دانشجوی دکتری	۳۲	G
۸	مصاحبه شونده	دکتری	۳۴	H
۹	مصاحبه شونده	دانشجوی دکتری	۴۵	I
۱۰	مصاحبه شونده	کارشناس ارشد	۴۸	J
۱۱	مصاحبه شونده	کارشناس ارشد	۴۹	K
۱۲	مصاحبه شونده	دکتری	۳۴	L
۱۳	مصاحبه شونده	کارشناسی ارشد	۵۴	M

نظرات مصاحبه‌شوندگان در خصوص سؤالات مصاحبه:

* نظرات مصاحبه شونده کد A.

پاسخ سؤال ۱: فقدان الگوی مصرف صحیح، فقدان فرهنگ مصرف صحیح. بنابراین اگر دو کار به طور کلی انجام شود، در تمام زمینه‌ها مصرف اصلاح می‌شود. الف) فرهنگ‌سازی ب) ارائه الگوی مصرف صحیح. مصرف ناصحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری، خریدهای ناصحیح و اجناس نامرغوب و با کیفیت پایین.

پاسخ سؤال ۲: وجود یک یگان نگهداری و تعمیر تحت هر عنوان اعم از پست مهندسی قوی و یا هر چیز دیگر لازم است که از امکانات موجود به نحوی شایسته نگهداری و استفاده شود تا مانع از هزینه‌های تکراری و اضافی شود.

* نظرات مصاحبه شونده کد B

پاسخ سؤال ۱: مدیریت ضعیف در بودجه‌بندی عملیاتی در زیرمجموعه معاونت اداری، عدم وجود رایانه و فناوری جدید و نرم‌افزار در معاونت اداری و سایر یگان‌ها، استفاده از کارکنان جوان و بانگیزه و متخصص در معاونت اداری، توجه ویژه به منابع انسانی جهت افزایش انگیزه.

پاسخ سؤال ۲: به‌روز نمودن تجهیزات اداری، آموزش مسئولان معاونت اداری، کاهش

بوروکراسی اداری به وسیله معاونت اداری (مثلاً جهت صدور گواهی خدمتی نیازی به نامه قسمت مربوطه به معاونت اداری نباشد و فرم‌های مصوب تهیه و اقدام گردد)، مشخص نمودن نیازهای واقعی هر قسمت و اقدام در جهت رفع آنها.

* نظرات مصاحبه شونده کد C

پاسخ سؤال ۱: استفاده از سیستم الکترونیکی برای کارهای اداری، پرهیز از موازی کاری
پاسخ سؤال ۲: استفاده از کارکنان آموزش‌دیده برای انجام امور اداری، خودداری از بوروکراسی و کاغذبازی اداری.

* نظرات مصاحبه شونده کد D

پاسخ سؤال ۱: تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی باعث شکل‌گیری گردشکارها و مکاتبات اداری زیاد می‌گردد و باعث صرف زمان و انرژی فراوان برای کسب مجوزها می‌شود، شکل‌گیری طرح‌های مختلف (طرح استفاده از کتب، استادان و...) باعث اتلاف انرژی و زمان زیاد می‌شود، جزیره‌ای عمل نمودن بخش‌های ستادی با سایر بخش‌های عملیاتی دا.ا.ف باعث اتلاف زیاد زمان و انرژی جهت هماهنگی می‌شود.

پاسخ سؤال ۲: دادن اختیارات کاری به واحدهایی نظیر دانشکده‌ها جهت کاهش حجم مکاتبات اداری و اخذ مجوزها، دادن اختیارات به گروه‌های آموزشی دانشکده‌ها همانند پنج سال به قبل در انتخاب کتب و استادان، همکاری صمیمانه مابین بخش‌های ستادی با واحدهای آموزشی و پژوهشی دا.ا.ف.

* نظرات مصاحبه شونده کد E

پاسخ سؤال ۱: یکی از مهم‌ترین چالش‌ها ساختارها و رویه‌های سنتی انجام امور اداری است که هزینه‌های زیادی را بر سازمان تحمیل می‌کند.

پاسخ سؤال ۲: به‌روز کردن سامانه‌های اداری و آموزشی می‌تواند کمک زیادی به این امر کند. برای مثال دانشجو برای اطلاع از نمراتش هنوز نیاز به چاپ کارنامه دارد، در حالی که این کار از طریق سایت رایانه‌ای قابل انجام است.

* نظرات مصاحبه شونده کد F

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۰۵

پاسخ سؤال ۱: عدم استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب به منظور حذف یا حداقل نمودن هزینه‌های اداری، عدم وجود زیرساخت مناسب و گسترده در بخش‌های مختلف، فرهنگ سازمانی و فرایندهای کاری سنتی و غیرقابل حذف.

پاسخ سؤال ۲: اصلاح فرایندهای سازمانی و اداری و بازمهندسی فرایندها، حذف اقدامات غیرضروری در مکاتبات اداری، یکپارچگی سازمانی به منظور ایجاد چابکی.

* نظرات مصاحبه شونده کد G

پاسخ سؤال ۱: حذف بوروکراسی اداری و کاغذی و توسعه اتوماسیون اداری.

پاسخ سؤال ۲: قبل از هر چیزی باید به مفهوم اقتصاد مقاومتی توجه شود. با توجه به نظرات مداوم و دقیقی که از سوی ارگان‌ها و قسمت‌های مختلف انجام می‌شود، به نظر می‌رسد درصد اسراف پایین باشد، اما می‌توان با اصلاح الگوی مصرف بهره‌وری را بالاتر برد.

* نظرات مصاحبه شونده کد H

پاسخ سؤال ۱: به نظر اینجانب بیشترین مشکل در رابطه با اصلاح هزینه‌های اداری مربوط به مشکلات فرهنگ مصرف کارکنان و وظیفه و پایور می‌باشد که با رعایت و نهادینه کردن فرهنگ مصرف می‌توان به این مهم دست یافت.

پاسخ سؤال ۲: الگوی مصرف با ایجاد فرهنگ صرفه جویی و مصرف بهینه، تلاش در خصوص آموزش‌های صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری، توجیه کارکنان پایور و وظیفه در راستای اهداف فوق، نهادینه کردن آموزش‌های رعایت الگوی مصرف در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آجا.

* نظرات مصاحبه شونده کد I

پاسخ سؤال ۱: از آنجایی که دانشگاه امام علی^(ع) از نزاجا و آجا تبعیت می‌نماید و سیستم آموزشی ایده‌آل برخوردار است از عناصر شاغل متخصص در بخش اداری استفاده بهینه نمی‌کند. ضمن اینکه این همه افسران وظیفه، بهترین نفراتی هستند جهت یکنواخت‌سازی که خود این امر مشکلات اداری مجموعه را از نظر پرسنلی می‌کاهد.

پاسخ سؤال ۲: استفاده از کارکنان مجرب و تحصیل کرده، استفاده از نیروهای جوان وظیفه، استفاده بهینه از خدمات اداری مثل ژاپن، کره جنوبی و سایر کشورهای توسعه‌یافته باشد و در مقابل اندکی به معیشت هم توجه شود.

* نظرات مصاحبه شونده کد J

پاسخ سؤال ۱: فرهنگ استفاده و به کارگیری از لوازم و تجهیزات اداری، استمرار آموزش های حین خدمت و تلاش در جهت کسب مهارت های فردی و سازمانی، حرکت به سمت بهره برداری از سیستم های نوین اداری و ارتباطی، آسیب شناسی و بازسازی فرایندهای سنتی با حفظ اصل و تلاش برای حذف حواشی، اصلاح بوروکراسی اداری پیچیده و زمان بر.

پاسخ سؤال ۲: توسعه آموزش در سطوح مختلف (کارکنان)، فرهنگ استفاده از تجهیزات و امکانات، اصلاح روش های سنتی، بهره برداری از روش ها و الگوهای جدید مبتنی بر توسعه روش های الکترونیکی در سطوح مختلف.

* نظرات مصاحبه شونده کد K

پاسخ سؤال ۱: نبود نرم افزار جامع و کامل سامانه حذف کاغذ، عدم آشنایی کامل کاربران به منظور استفاده بهینه از سامانه حذف کاغذ، عدم اتصال قسمت هایی از سازمان به سامانه و اجبار در به کارگیری سنتی مکاتبات (درون سازمان و برون سازمان)، عدم اطمینان کاربران از سامانه حذف کاغذ در خصوص بایگانی و نگهداری سابقه، محدودیت سیستم های رایانه ای ارتقا یافته و به روز در قسمت ها.

پاسخ سؤال ۲: ترمیم و تکمیل نرم افزار سامانه حذف کاغذ و رفع مشکلات و موانع سامانه فعلی، اجرای آموزش های تکمیلی برای کاربران استفاده کننده از سامانه جهت بهره برداری بهینه، ایجاد اطمینان و اعتماد به کاربران با در نظر گرفتن پشتیبان برای ذخیره اطلاعات در سرور یا حافظه جانبی، بهره برداری از فیبر نوری و اتصال کلیه یگان های نیرو و یا حتی کلیه نیروهای ارتش به سامانه و ارسال و پیگیری فقط از طریق سیستم های فناوری روز.

* نظرات مصاحبه شونده کد L

پاسخ سؤال ۱: کنترل سیستم های روشنایی و سرمایشی به عنوان یک چالش همواره مطرح بوده است. روزهای تعطیل بایستی موتورخانه ها و برق اماکن خاموش باشد.

پاسخ سؤال ۲: اصلاح سبک زندگی شخصی و نظامی افسران، استفاده از درب و پنجره های یو پی وی سی دوجداره برای جلوگیری از مصرف انرژی، مطالعه امکان سنجی بهره گیری از دور کاری در دانشگاه افسری برای اقشار مختلف (درجه داران، کارمندان، فرماندهان، استادان).

※ نظرات مصاحبه شونده کد M

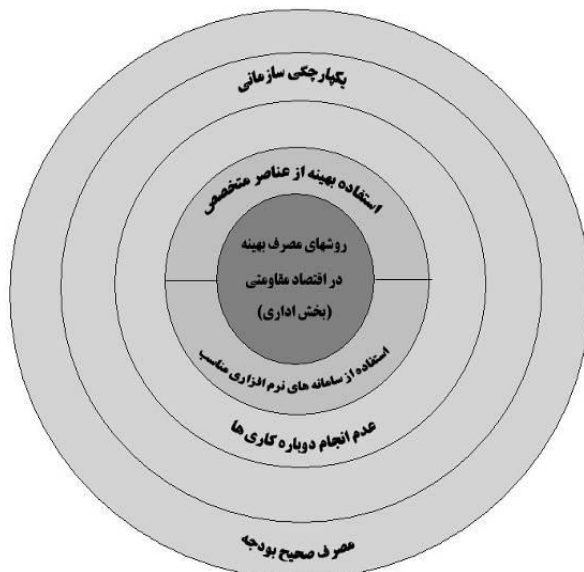
پاسخ سؤال ۱: مهم‌ترین مسئله‌ها در مورد هزینه‌های اداری، دوباره‌کاری‌ها در معاونت‌ها یا مدیریت‌ها یا دایره‌ها یا گروه‌ها می‌باشد.

پاسخ سؤال ۲: برای کاهش هزینه‌های اداری باید فعالیت تجزیه و تحلیل سیستم‌ها به صورت سالانه در معاونت اداری انجام گیرد. لازم به یادآوری می‌باشد که این فعالیت یک رشته تخصصی می‌باشد و جایگاه سازمانی آن در جنگ جهانی دوم در ارتش‌ها در واحد کنترلر بوده است که به مرور همین قسمت عمده را ما در ساختارها حذف نموده‌ایم.

در جدول ۲ تحلیل کیفی نظرات مصاحبه‌شوندگان در خصوص اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری در جهت پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در دانشگاه افسری امام علی^(ع) نمایش داده شده است. در مصاحبه‌های انجام شده، فراوانی شاخص‌های مورد نظر و طراحی شده برای هزینه‌های اداری طرح‌ریزی گردیده است. بنابراین موارد زیر از متن مصاحبه‌های صورت گرفته با صاحب‌نظران در حوزه‌های مختلف اداری ترسیم شده است.

جدول ۲: نظرات مصاحبه شوندگان و فراوانی آنها در نرم‌افزار مکس کیودا در حوزه هزینه‌های اداری

ردیف	کد													شماره شاخص احصاء شده از مصاحبه‌ها	
	M	L	K	J	I	H	G	F	E	D	C	B	A		
۱														✓	الف مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری
۳	✓			✓	✓										ب عدم انجام دوباره‌کاری‌ها
۶			✓	✓	✓			✓			✓	✓			ج استفاده بهینه از عناصر متخصص در بخش اداری و حذف بوروکراسی اداری و کاغذی
۶			✓	✓				✓	✓		✓	✓			د استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب، فرهنگ قابل انعطاف سازمانی و فرایندهای کاری سنتی
۲								✓		✓					ه یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی
۴	✓			✓	✓								✓		و آگاهی دادن به پرسنل و فرهنگ توجه به آموزه‌های دینی مانند عدم اسراف

شکل ۱: تحلیل کیفی نظرات مصاحبه شونده‌گان در حوزه هزینه‌های اداری

ب) تحلیل کیفی منابع و مدارک و اسناد مرتبط با موضوع تحقیق

در این بخش نیز اطلاعات حاصل از منابع و اسناد علمی و مدارک نکات مرتبط با موضوع تحقیق استخراج و دسته‌بندی شده و با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA مورد تجزیه و تحلیل محتوا قرار گرفته است. به کمک نرم‌افزار موصوف منابع و اسناد علمی کدهی شده و برای بهتر مشخص شدن، هر کد با یک رنگ نمایش داده می‌شود که در پژوهش برای وضوح بهتر تحلیل، از علامت‌های اختصاری برای هر کد استفاده شده است. در انتها هر یک از مشخصات و ویژگی‌ها که دارای تعداد کد بیشتری باشد، در تحلیل کیفی دارای اولویت بالاتری است. در جدول ۳ کد تخصیص داده شده به هر یک از منابع و اسناد علمی مشخص شده است. البته در این بخش به علت کثرت منابع مورد استفاده در تحقیق تنها از منابعی استفاده شده است که حتی‌الامکان جدید بوده یا بیشتر در طول پژوهش از آنها استفاده شده است.

جدول ۳: مؤلفان و منابع مربوط به تحلیل کیفی منابع و اطلاعات به دست آمده

ردیف	نام مؤلف یا ارگان پدیدآورنده	عنوان منبع	تاریخ انتشار	کد
۱	سنایی فر، بکتاشیان، جوانی و قاسمی	الزامات و ارکان اقتصاد مقاومتی	۱۳۹۱	A
۲	نفیسی	الفبای اقتصاد	۱۳۸۶	B
۳	بهرامزاده	نوآوری در مدیریت دانش	۱۳۸۶	C
۴	رادینگ	مدیریت دانش	۱۳۸۳	D
۵	نوبخت	خصوصی سازی در ایران	۱۳۸۸	E
۶	محمدی، عباسیان و دلاور	ارائه الگوی مدیریتی مناسب در راستای سیاست گذاری فعالیت های نت (نگهداری و تعمیرات) در صنایع و تجهیزات نظامی	۱۳۹۰	F
۷	امیران	راهنمای گام به گام سرآمدی سازمانی	۱۳۸۳	G
۸	میرباقری گنجی	مدیریت هزینه و شناسایی عوامل قابل کاهش هزینه، مدیریت صنعت هوشمند	۱۳۹۱	H
۹	ترابزاده، سجادیه و سمیعی نسب	بررسی ابعاد و مؤلفه های اقتصاد مقاومتی ج.ا.ا. در اندیشه حضرت آیت الله خامنه ای (مدظله العالی)	۱۳۹۲	I
۱۰	رزاقی	الگوی مصرف و تهاجم فرهنگی	۱۳۷۴	J
۱۱	روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی	مجموعه مقالات همایش اقتصاد ایران در گام نهم	۱۳۸۵	K
۱۲	دهشور	طرح و مبانی اقتصاد در قرآن	۱۳۸۵	L
۱۳	پژوهشکده حوزه و دانشگاه	درآمدی بر اقتصادی اسلامی	۱۳۸۰	M
۱۴	مقدم تبریزی و ولیزاده زنوز	بررسی بهره‌وری در اقتصاد ایران	۱۳۹۰	N
۱۵	یاوری و محسنی	آثار تحریم های تجاری و مالی بر اقتصاد ایران	۱۳۸۹	O

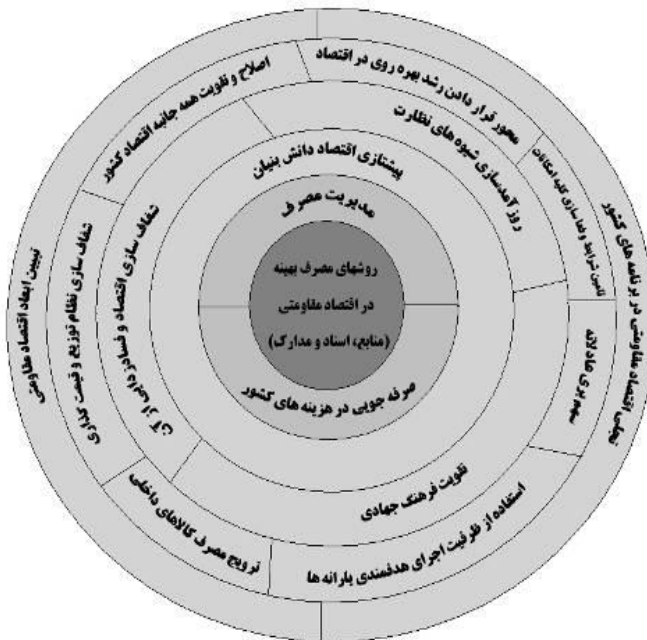
با مطالعه و بررسی متون و منابع، مدارک و اسناد، موارد زیر به عنوان شاخص های مطرح شده در حوزه اصلاح الگوی مصرف در راستای پیاده سازی اقتصاد مقاومتی احصا گردیده است که با استفاده از نرم افزار مکس کیودا این اطلاعات و شاخص ها مورد تجزیه و تحلیل واقع شده اند و نتایج و فراوانی شاخص ها به صورت جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴: تعداد فراوانی شاخص‌های تحلیل کیفی مطروحه در منابع و اطلاعات به دست آمده

شماره	کد																شاخص‌ها	فراوانی
	O	N	M	L	K	J	I	H	G	F	E	D	C	B	A			
۲		✓			✓											✓	محور قرار دادن رشد بهره‌وری در اقتصاد	الف
۶			✓			✓		✓									اصلاح و تقویت همه‌جانبه اقتصاد کشور	ب
۷	✓		✓		✓		✓			✓			✓	✓			مدیریت مصرف	ج
۶					✓	✓				✓	✓		✓	✓			پیشسازی اقتصاد دانش‌بنیان	د
۵	✓		✓	✓						✓		✓					تقویت فرهنگ جهادی	ه
۷	✓		✓	✓				✓				✓		✓	✓		صرفه‌جویی در هزینه‌های کشور	و
۵			✓	✓		✓	✓									✓	شفاف‌سازی اقتصاد و فسادزدایی از آن	ز
۲	✓															✓	تجلی اقتصاد مقاومتی در برنامه‌های کشور	ح
۳		✓			✓							✓					شفاف‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری	ط
۳		✓							✓	✓							استفاده از ظرفیت اجرای هدمندی یارانه‌ها	ی
۳	✓		✓													✓	ترویج مصرف کالاهای داخلی	ک
۳		✓						✓								✓	تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی	ل
۲	✓															✓	تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی	م
۳		✓		✓	✓												سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف	ن
۵			✓	✓	✓					✓	✓						روزآمدسازی شیوه‌های نظارت	س

پس از به‌دست آمدن فراوانی شاخص‌های مورد نظر در ادبیات و منابع تحقیق، این شاخص‌ها در نرم‌افزار مکس کیودا مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. بر این مبنا شاخص‌هایی

مانند صرفه‌جویی در هزینه‌های کشور و مدیریت مصرف به عنوان اصلی‌ترین شاخص در بحث اصلاح الگوی مصرف و اقتصاد مقاومتی مورد شناسایی قرار گرفت. شکل زیر نشان دهنده اهمیت و اولویت شاخص‌ها در مطالعه اسناد، مدارک و منابع تحقیق است:

شکل ۲: تحلیل کیفی روش‌های روش‌های مصرف بر اساس منابع، اسناد و مدارک

۲- تحلیل کمی

در این بخش از مطالعات میدانی سؤال‌های پرسشنامه به صورت کمی و با استفاده از میانگین مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. از آنجایی که در نظر است اولویت‌های اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری در راهکارها لحاظ گردد در هر کدام از بخش‌های پرسشنامه با استفاده از آزمون میانگین شاخص‌های مورد بحث رتبه‌بندی گردیده‌اند.

* توجه شود جامعه آماری ۸۰ نفر است و حجم نمونه نداریم. پس باید ۸۰ پرسشنامه توزیع و بر اساس آن ۸۰ جواب دریافت می‌شود. جواب‌های دریافت شده در تعدادی از

مصاحبه‌ها کمتر از ۸۰ نفر است؛ بر این اساس و بر طبق فرمول CVR درصد بالاتر از ۶۶ مورد تأیید می‌باشد. بنابراین بر طبق فرمول زیر آمار زیر صحیح می‌باشد:

$$CVR = \frac{N_e - N_{ne}}{\#raters}$$

$$\frac{80 - 4}{80} = \frac{76}{80} = 0.95$$

$$CVR = 95\%$$

اصلاح هزینه‌های اداری یک متغیر مستقل چند ارزشی است که در این تحقیق با استفاده از داده‌های کمی و کیفی مورد مطالعه قرار می‌گیرد. شاخص‌هایی که این متغیر با آنها مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد، در پنج مؤلفه زیر تقسیم‌بندی شده‌اند:

الف) مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری؛

ب) پرهیز از انجام دوباره کاری‌ها؛

ج) استفاده بهینه از عناصر متخصص و آموزش دیده در استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری؛

د) استفاده از سامانه‌های مناسب نرم‌افزاری (حذف کاغذ) در مکاتبات اداری؛

و) یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی.

این مؤلفه‌ها با توجه به شاخص‌های مربوطه، با استفاده از مقیاس لیکرت به صورت پنج گزینه‌ای اندازه‌گیری می‌شوند و اثر آنها در متغیر تابعه به دست می‌آید:

خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	گزینه انتخابی
۱	۲	۳	۴	۵	امتیاز

طیف لیکرت یکی از رایج‌ترین مقیاس‌های اندازه‌گیری در تحقیقاتی است که بر اساس پرسشنامه انجام می‌شود. در این مقیاس یا طیف، محقق با توجه به موضوع تحقیق خود تعدادی پرسشنامه را در اختیار شرکت‌کنندگان قرار می‌دهد تا بر اساس پرسشنامه‌ها و پاسخ‌های چندگانه، میزان گرایش خود را مشخص کنند.

در این تحقیق با توجه به موضوع تحقیق پرسشنامه تهیه و در اختیار پرسش‌شوندگان قرار گرفته است. در این پرسشنامه بر مبنای اطلاعات به دست آمده از منابع و مصاحبه‌ها،

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۱۳

شاخص‌ها طوری فهرست گردیده‌اند که در به وجود آوردن مؤلفه‌های مورد بحث در حوزه اداری نقش داشته باشند.

در پرسش‌نامه توزیع شده از هریک از پرسش‌شوندگان خواسته شد تا هریک از شاخص‌های بخش اداری را به ترتیب کارایی و اهمیت از ۱ تا ۵ نمره دهند.

الف) مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری (۳,۶۵)

جدول ۵: مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری

مؤلفه	شاخص	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	میانگین
مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری	مدیریت بهینه و مؤثر در بودجه‌بندی عملیاتی در زیرمجموعه‌های معاونت اداری	۱۸	۲۸	۲۶	۴	۱	۳,۷۵
	تسهیل فرایند کسب مجوزها ضمن رعایت صحیح قوانین و بودجه‌های بخش‌های اداری	۷	۳۴	۲۸	۵	۳	۳,۴۸
	مشخص نمودن نیازهای واقعی هر قسمت و اقدام در جهت رفع آنها	۲۴	۲۷	۱۷	۵	۴	۳,۸
	لزوم توجه به نگهداری و تعمیر در بخش اداری	۱۷	۲۶	۲۴	۸	۰	۳,۵۹

بر اساس میانگین‌های به دست آمده از شاخص‌های مربوط به مؤلفه مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری چنین استنباط می‌گردد که شاخص مشخص نمودن نیازهای واقعی هر قسمت و اقدام در جهت رفع آنها (با میانگین ۳,۸) مهم‌ترین و اصلی‌ترین شاخص مورد نظر در این مؤلفه است.

ب) پرهیز از انجام دوباره کاری‌ها (۳,۶۸)

جدول ۶: پرهیز از انجام دوباره کاری‌ها

مؤلفه	شاخص	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	میانگین
پرهیز از انجام دوباره کاری‌ها	پرهیز از انجام موازی کاری در امور اداری	۱۹	۲۸	۲۱	۸	۱	۳/۷۲
	اعطای اختیارات و مجوزهای لازم به دانشکده‌ها جهت انتخاب کتب و استادان و کاهش حجم مکاتبات اداری	۱۷	۳۰	۱۹	۹	۲	۳/۶۶
	توجه کارکنان پایور و وظیفه در راستای اهداف اداری و آموزش راه‌های صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری	۱۷	۲۴	۳۰	۶	۰	۳/۶۷

بر اساس میانگین‌های به دست آمده از شاخص‌های مربوط به مؤلفه عدم انجام دوباره کاری‌ها چنین استنباط می‌گردد که پرهیز از انجام موازی کاری در امور اداری (با میانگین ۳،۷۲) مهم‌ترین و اصلی‌ترین شاخص مورد نظر در مؤلفه موصوف است.

(ج) استفاده بهینه از عناصر متخصص و آموزش دیده در بخش اداری و حذف بوروکراسی اداری و کاغذی (۳،۷۲)

جدول ۷: استفاده بهینه از عناصر متخصص و آموزش دیده

مؤلفه	شاخص	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	میانگین
استفاده بهینه از عناصر متخصص در بخش اداری و حذف بوروکراسی اداری و کاغذی	پرهیز از شکل‌گیری گردشکارها و مکاتبات اداری بیهوده	۲۲	۲۶	۱۵	۱۱	۳	۳/۶۸
	ترمیم و تکمیل سامانه نرم‌افزاری حذف کاغذ	۲۷	۲۴	۱۳	۱۳	۰	۳/۸۴
	اجرای آموزش‌های تکمیلی برای کاربران جهت بهره‌برداری بهینه از سامانه حذف کاغذ	۲۱	۲۵	۲۵	۴	۲	۳/۷۶
	نهادینه کردن آموزش‌های رعایت الگوی مصرف در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آجا	۱۷	۲۸	۱۹	۱۳	۰	۳/۶۳

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۱۵

بر اساس میانگین‌های به دست آمده از شاخص‌های مربوط به مؤلفه استفاده بهینه از عناصر متخصص در بخش اداری و حذف بوروکراسی اداری و کاغذی چنین استنباط می‌گردد که ترمیم و تکمیل سامانه نرم‌افزاری حذف کاغذ (با میانگین ۳,۸۴) مهم‌ترین و اصلی‌ترین شاخص مورد نظر در این مؤلفه است.

د) استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب، فرهنگ قابل‌انعطاف سازمانی و فرایندهای کاری سنتی (۳,۶۱)

جدول ۸: استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب

مؤلفه	شاخص	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	میانگین
استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب، فرهنگ	ایجاد اطمینان و اعتماد به کاربران با در نظر گرفتن پشتیبان برای ذخیره اطلاعات در سرور یا حافظه‌های جانبی	۱۶	۲۸	۲۲	۱۱	۰	۳,۶۳
قابل‌انعطاف سازمانی و فرایندهای کاری سنتی	مطالعه امکان‌سنجی بهره‌گیری از دورکاری در دانشگاه افسری برای اقشار مختلف اعم از درجه‌داران، کارمندان، فرماندهان و استادان	۹	۳۵	۲۷	۵	۱	۳,۵۹

بر اساس میانگین‌های به دست آمده از شاخص‌های مربوط به مؤلفه مورد بحث چنین استنباط می‌گردد که استفاده از ایجاد اطمینان و اعتماد به کاربران با در نظر گرفتن پشتیبان برای ذخیره اطلاعات در سرور یا حافظه‌های جانبی (با میانگین ۳,۶۳) مهم‌ترین و اصلی‌ترین شاخص مورد نظر در مؤلفه سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب، فرهنگ قابل‌انعطاف سازمانی و فرایندهای کاری سنتی است.

ه) یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی (۳,۷۸)

جدول ۹: یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی

میانگین	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	شاخص	مؤلفه
۳/۷۵	۱	۷	۲۲	۲۷	۲۰	پرهیز از جزیره‌ای عمل نمودن بخش‌های ستادی	یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی
۳/۹۴	۱	۴	۱۴	۳۷	۲۱	استفاده از پرسنل آموزش دیده جهت انجام امور اداری	
۳/۶۷	۱	۶	۲۷	۲۶	۱۷	آموزش مسئولان معاونت اداری	

بر اساس میانگین‌های به‌دست آمده از شاخص‌های مربوط به مؤلفه مورد نظر چنین استنباط می‌گردد که استفاده از پرسنل آموزش دیده جهت انجام امور اداری (با میانگین ۳/۹۴) مهم‌ترین و اصلی‌ترین شاخص موردنظر در مؤلفه یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی است.

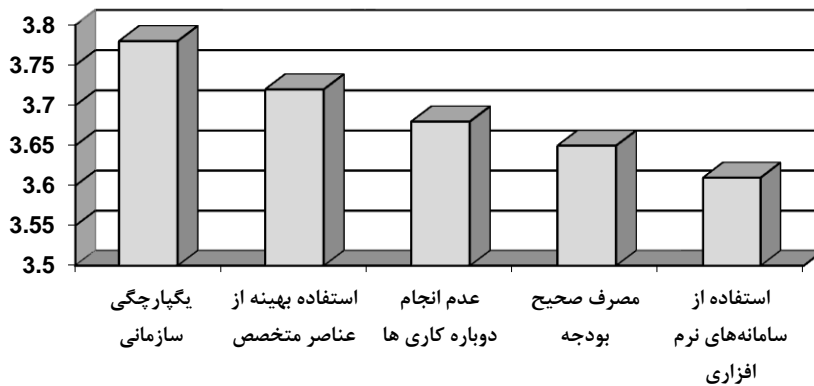
مقایسه مؤلفه‌های مربوط به الگوی مصرف مناسب در بخش‌های اداری دانشگاه

افسری امام علی^(ع)

بر اساس میانگین‌های به دست آمده از شاخص‌های موجود در پرسشنامه، میانگین هر یک از مؤلفه‌های مربوط به اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری دانشگاه افسری امام علی^(ع) محاسبه و مورد تجزیه و تحلیل واقع شده‌اند. بر اساس آمار به دست آمده از شاخص‌های، مؤلفه‌ها اولویت‌بندی شده‌اند. این آمار نشان می‌دهد که مؤلفه یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی با میانگین (۳/۷۸) مؤثرترین مؤلفه برای اصلاح الگوی مصرف و پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در حوزه اداری دانشگاه افسری امام علی^(ع) می‌باشد. همچنین مؤلفه استفاده بهینه از عناصر متخصص در بخش اداری و حذف بوروکراسی اداری و کاغذی با میانگین (۳/۷۲) مؤلفه عدم انجام دوباره کاری‌ها با میانگین (۳/۶۸)، مؤلفه مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری با میانگین (۳/۶۵) و در نهایت مؤلفه استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب، فرهنگ قابل‌انعطاف سازمانی و فرایندهای کاری سنتی با میانگین (۳/۶۱) در رده‌های بعدی اولویت اصلاح الگوی مصرف در حوزه هزینه‌های اداری است.

جدول ۱۰: مقایسه مؤلفه‌های بخش اداری

ردیف	مؤلفه‌های اصلاح الگوی مصرف صحیح در بخش اداری	میانگین
۱	یکپارچگی سازمانی و عدم تمرکز اختیارات سازمانی در فرماندهی	۳/۷۸
۲	استفاده بهینه از عناصر متخصص در بخش اداری و حذف بوروکراسی اداری و کاغذی	۳/۷۲
۳	عدم انجام دوباره کاری‌ها	۳/۶۸
۴	مصرف صحیح بودجه‌های سازندگی و نگهداری	۳/۶۵
۵	استفاده از سامانه‌های نرم‌افزاری مناسب، فرهنگ قابل‌انعطاف سازمانی و فرایندهای کاری سنتی	۳/۶۱

نمودار ۱: مقایسه مؤلفه‌های بخش اداری

اولویت‌بندی شاخص‌ها و راهکارهای اجرایی آنها

در جدول زیر شاخص‌های مطرح شده در حوزه اداری بر اساس میانگین‌های به دست آمده اولویت‌بندی شده و بر اساس مصاحبه‌های انجام شده با صاحب‌نظران و اطلاعات اخذ شده از منابع و اسناد، راهکارهای اجرایی نمودن شاخص‌ها بیان شده است.

جدول ۱۱: فهرست راه کارهای حاصل از تحلیل کیفی و کمی

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری	میانگین	چگونگی اجرایی شدن شاخص‌ها بر اساس مصاحبه‌های اخذشده و اطلاعات به دست آمده از منابع و اسناد و مدارک
۱	استفاده از کارکنان آموزش دیده جهت انجام امور اداری	۳/۹۴	از طریق برنامه‌ریزی صحیح و ارائه آموزش‌های لازم، اطلاع‌رسانی تا پایین‌ترین رده در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات، برگزاری کلاس‌های آموزشی تخصصی.
۲	ترمیم و تکمیل سامانه نرم‌افزاری حذف کاغذ	۳/۸۴	از طریق شناسایی و استفاده صحیح از سامانه‌های ارزیابی، پیشنهاد به‌روز نمودن ساختار و سیستم‌های یگان‌های اداری.
۳	مشخص نمودن نیازهای واقعی هر قسمت و اقدام در جهت رفع آنها	۳/۸	از طریق پرهیز از تجمل‌گرایی و تشریفات در هر سازمان، پیشنهاد در زمینه حذف تجهیزات غیرمفید، شفاف‌سازی دارایی‌ها
۴	اجرای آموزش‌های تکمیلی برای کاربران جهت بهره‌برداری بهینه از سامانه حذف کاغذ	۳/۷۶	از طریق انجام تدابیر لازم جهت بهره‌گیری از سامانه، تقویت سامانه‌های ارزیابی موجود به طور مستمر و مطمئن جهت شناسایی کارکنان کارآمد، متعهد و متخصص و به‌کارگیری آنان.
۵	مدیریت بهینه و مؤثر در بودجه‌بندی عملیاتی در زیرمجموعه‌های معاونت اداری	۳/۷۵	از طریق بررسی، اصلاح و تجدیدنظر در آیین‌نامه‌های بحث بودجه.
۶	پرهیز از جزیره‌ای عمل نمودن بخش‌های ستادی	۳/۷۵	از طریق استفاده از فرم‌های اداری و انجام هماهنگی‌های حضوری در ستادها بجای مکاتبات و حذف گیرنده‌های غیرضروری در مکاتبات.
۷	پرهیز از انجام موازی‌کاری در امور اداری	۳/۷۲	از طریق صرفه‌جویی در وقت و جلوگیری از اتلاف وقت مفید کارکنان و بالا بردن سطح بهره‌وری، استفاده از فرم‌های اداری و انجام هماهنگی‌های حضوری در ستادها بجای مکاتبات غیر ضرور و حذف گیرنده‌های

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۱۹

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری	میانگین	چگونگی اجرایی شدن شاخص‌ها بر اساس مصاحبه‌های اخذشده و اطلاعات به دست آمده از منابع و اسناد و مدارک
			غیرضروری در مکاتبات.
۸	پرهیز از شکل‌گیری گردشکارها و مکاتبات اداری بیهوده	۳٫۶۸	از طریق حذف گیرنده‌های غیرضروری در مکاتبات، حذف گیرنده‌های غیرضروری در مکاتبات، رعایت اصل همتاسازی
۹	توجه کارکنان پایور و وظیفه در راستای اهداف اداری و آموزش راه‌های صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری	۳٫۶۷	برنامه‌ریزی صحیح و ارائه آموزش‌های لازم، اطلاع‌رسانی تا پایین‌ترین رده در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات.
۱۰	ارتقاء آموزش مسئولان معاونت اداری	۳٫۶۷	برنامه‌ریزی صحیح و ارائه آموزش‌های لازم به مسئولان معاونت‌ها، اطلاع‌رسانی معاونت‌ها در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات.
۱۱	اعطای اختیارات و مجوزهای لازم به دانشکده‌ها جهت انتخاب کتب و استادان و کاهش حجم مکاتبات اداری	۳٫۶۶	از طریق استفاده از فرم‌های اداری و انجام هماهنگی‌های حضوری در ستادها به جای مکاتبات غیرضروری و حذف گیرنده‌های غیرضروری در مکاتبات.
۱۲	نهادینه کردن آموزش‌های رعایت الگوی مصرف در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آجا	۳٫۶۳	از طریق برنامه‌ریزی صحیح و ارائه آموزش‌های لازم، اطلاع‌رسانی تا پایین‌ترین رده در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات، پیشنهاد انجام پروژه‌های تحقیقاتی با موضوعات مرتبط با اصلاح الگوهای مصرف و ارائه راه‌کارهای مناسب.
۱۳	ایجاد اطمینان و اعتماد به کاربران با در نظر گرفتن پشتیبان برای ذخیره اطلاعات در سرور یا حافظه‌های جانبی	۳٫۶۳	از طریق به‌کارگیری کارکنان پایور و وظیفه دارای تخصص رایانه بعد از آموزش‌های لازم در این خصوص.
۱۴	مطالعه امکان‌سنجی بهره‌گیری از دورکاری در دانشگاه افسری برای اقشار مختلف اعم از درجه‌داران، کارمندان، فرماندهان و استادان	۳٫۵۹	از طریق انجام وظایف به شکل دورکاری به جای حضور بی‌وجه در سازمان، برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه به صورت دورکاری و مجازی

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری	میانگین	چگونگی اجرایی شدن شاخص‌ها بر اساس مصاحبه‌های اخذشده و اطلاعات به دست آمده از منابع و اسناد و مدارک
۱۵	لزوم توجه به نگهداری و تعمیر در بخش اداری	۳/۵۹	از طریق کنترل و نظارت بر فعالیت عاملان تعمیر، خرید و حسابرسی از عاملان خرید و نظارت بر قیمت خرید کالا و خدمات مورد نیاز. پیشنهاد تغییر در جداول تجهیزات، شفاف‌سازی در دارایی‌ها و اموال.
۱۶	تسهیل فرایند کسب مجوزها ضمن رعایت صحیح قوانین و بودجه‌های بخش‌های اداری	۳/۴۸	از طریق اصلاح قوانین و مقررات، برنامه‌ریزی صحیح و ارائه آموزش‌های لازم، اطلاع‌رسانی تا پایین‌ترین رده در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات.

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری دانشگاه افسری امام علی^(ع)

بر اساس تجزیه و تحلیل کیفی و کمی محرز گردیده که اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری قادر است بسترهای لازم جهت پیاده‌سازی سیاست اقتصاد مقاومتی بر مبنای گفتمان مقام معظم رهبری^(مد ظله العالی) در دانشگاه افسری امام علی^(ع) را فراهم آورد.

در جدول ۱۲ چگونگی اجرایی شدن راهکارها پیشنهادی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری به ترتیب اولویت در قالب اقدامات عملی که از متن مصاحبه‌ها و مطالعه اسناد، متون و مدارک مرتبط با موضوع پژوهش به دست آمده، ارائه شده است. همچنین بر اساس شرح وظایف قسمت‌های مختلف دانشگاه افسری امام علی^(ع)، راهکارها یا اقدامات عملی که با شرح وظایف هر قسمت مرتبط است، متولیان اجرایی هر راهکار مشخص شده است.

جدول ۱۲: راه‌های اصلاح الگوی مصرف و چگونگی اجرای آن

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای پیشنهادی اصلاح الگوی مصرف	چگونگی اجرایی شدن راهکارها (اقدامات عملی)	توسط چه کسی (متولیان اجراکننده)
۱	استفاده از کارکنان آموزش دیده جهت انجام امور اداری	۱- برنامه‌ریزی صحیح در جهت ارائه آموزش‌های لازم به کارکنان. ۲- اطلاع‌رسانی تا پایین‌ترین رده در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات. ۳- برگزاری کلاس‌های آموزشی تخصصی. ۴- استفاده از نیروی انسانی متخصص در قسمت‌های تخصصی. ۵- توجه به هم‌تاسازی مشاغل مختلف	کلیه معاونت‌ها، دانشکده‌ها، تیپ دانشجویان و دیگر قسمت‌های دانشگاه
۲	ترمیم و تکمیل سامانه نرم‌افزاری حذف کاغذ	۱- شناسایی و استفاده صحیح از سامانه‌های نرم‌افزاری. ۲- به‌روز نمودن ساختار و سیستم‌های نرم‌افزاری یگان‌ها. ۳- توسعه شبکه‌های رایانه‌ای و ایجاد سامانه‌های اتوماسیون اداری با رعایت مسائل و موارد امنیتی. ۴- بومی‌سازی سامانه‌های نرم‌افزاری.	مدیریت فاوا، معاونت تربیت و آموزش و معاونت پژوهش.
۳	مشخص نمودن نیازهای واقعی هر قسمت و اقدام در جهت رفع آنها	۱- پرهیز از تجمل‌گرایی و تشریفات. ۲- حذف تجهیزات غیرمفید، ۳- شفاف‌سازی دارایی‌ها	کلیه قسمت‌های دانشگاه
۴	اجرای آموزش‌های تکمیلی برای کاربران جهت بهره‌برداری بهینه از سامانه حذف کاغذ	۱- مشخص نمودن کاربران سامانه‌ها و ارائه آموزش‌های تخصصی به آنها. ۲- هم‌تاسازی کاربران. ۳- تقویت سامانه‌های نرم‌افزاری. ۴- طراحی سامانه‌های نرم‌افزاری ساده در عین حال با کارایی بالا.	مدیریت فاوا، کلیه قسمت‌های دانشگاه
۵	مدیریت بهینه و مؤثر در بودجه‌بندی و اعتبارات	۱- بررسی، اصلاح و تجدیدنظر در آیین‌نامه‌های پیرامون بودجه. ۲- پرهیز از تجمل‌گرایی و تشریفات. ۳- برآورد و واگذاری اعتبارات بر اساس نیازهای واقعی قسمت‌ها. ۴- استفاده از نظر استادان و کارشناسان خبره در دانشگاه در جهت مصرف بودجه. ۵- برنامه‌ریزی و انجام برآورد سالیانه و خرید از منابع عمده و یا شرکت‌های	مسئولان کلیه قسمت‌ها، کنت و دارایی دانشگاه

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای پیشنهادی اصلاح الگوی مصرف	چگونگی اجرایی شدن راهکارها (اقدامات عملی)	توسط چه کسی (متولیان اجراکننده)
		دولتی در فصول مناسب به صورت سالیانه. ۶-الزام به تهیه و خرید تجهیزات استاندارد و باکیفیت. ۷-انجام خریده‌ها از طریق فضای مجازی.	
۶	پرهیز از جزیره‌ای عمل نمودن بخش‌های ستادی	تفویض اختیارات در بعضی مسائل.	کلیه قسمت‌های اداری دانشگاه
۷	پرهیز از انجام موازی‌کاری در امور اداری	۱- صرفه‌جویی در وقت و جلوگیری از اتلاف وقت مفید کارکنان و بالا بردن سطح بهره‌وری. ۲- پرهیز از برگزاری جلسات غیرضروری ۳- استفاده از فرم‌های اداری یکنواخت، ۳- انجام هماهنگی‌های ضروری در ستادها به جای مکاتبات غیرضروری و حذف گیرنده‌های غیرضروری در مکاتبات. ۴- پرهیز از موازی‌کاری در امور اداری.	کلیه قسمت‌های اداری دانشگاه
۸	پرهیز از شکل‌گیری گردشکارها و مکاتبات اداری بیهوده	۱- حذف گیرنده‌های غیرضروری در مکاتبات. ۲- اعطای اختیارات و مجوزهای لازم به دانشکده‌ها جهت انتخاب کتب و استادان و کاهش حجم مکاتبات. ۴- استفاده بهینه از سامانه نرم‌افزاری ۵- عمل به بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها. ۶- دوری از اقدامات سلیقه‌ای	کلیه دانشکده‌ها، معاونت‌ها، یگان‌ها و قسمت‌های تابعه دانشگاه امام علی (ع)
۹	توجیه کارکنان پایور و وظیفه در راستای اهداف اصلح الگوی مصرف و راه‌های صرفه‌جویی در هزینه‌های اداری	۱- برنامه‌ریزی صحیح در جهت ارائه آموزش‌های لازم. ۲- اطلاع‌رسانی تا پایین‌ترین رده در خصوص آگاهی از قوانین و مقررات. ۳- برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی. ۴- عمل نمودن کلیه مسئولان به اصل صرفه‌جویی و پرهیز از تجمل‌گرایی و اشرافی‌گری.	فرماندهان و مسئولان
۱۰	ارتقاء آموزش مسئولان معاونت‌ها و قسمت‌های اداری	۱- برگزاری دوره‌های تخصصی ویژه مسئولان در جهت ارتقاء آموزش آنان. ۲- آگاهی مسئولان از قوانین و مقررات.	کلیه مسئولان

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۳۳

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای پیشنهادی اصلاح الگوی مصرف	چگونگی اجرایی شدن راهکارها (اقدامات عملی)	توسط چه کسی (متولیان اجراکننده)
۱۱	اعطای اختیارات و مجوزهای لازم به دانشکده‌ها جهت انتخاب کتب و استادان و کاهش حجم مکاتبات اداری	تفویض اختیار	معاونت اداری و معاونت پژوهش و معاونت تربیت و آموزش
۱۲	نهادینه کردن آموزش‌های رعایت الگوی مصرف در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آجا	۱- برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی. ۲- تهیه کتاب، بروشور و... پیرامون آثار مصرف صحیح. ۳- ارتقاء دانش دانشجویان در خصوص قوانین و مقررات. ۴- انجام پروژه‌های تحقیقاتی با موضوعات مرتبط با اصلاح الگوهای مصرف و ارائه راه کارهای مناسب به وسیله دانشجویان. ۵- عمل نمودن کلیه مسئولان به اصل صرفه‌جویی و پرهیز از تجمل‌گرایی و اشرافی‌گری.	دانشکده‌ها و قسمت‌های آموزشی دانشگاه، معاونت تربیت و آموزش، معاونت پژوهش، تیپ دانشجویان
۱۳	ایجاد اطمینان و اعتماد به کاربران با در نظر گرفتن پشتیبان برای ذخیره اطلاعات در سرور یا حافظه‌های جانبی	۱- از طریق به‌کارگیری کارکنان پایور و وظیفه دارای تخصص رایانه بعد از آموزش‌های لازم در این خصوص. ۲- برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی پیرامون رعایت مسائل ایمنی و امنیتی.	مدیریت فاوا
۱۴	مطالعه امکان‌سنجی بهره‌گیری از دورکاری در دانشگاه افسری برای اқشار مختلف اعم از درجه‌داران، کارمندان، فرماندهان و استادان	۱- برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه به صورت دورکاری و مجازی. ۲- انجام پروژه‌های تحقیقاتی به صورت دورکاری. ۳- تشکیل کارگروه اجرایی طرح دورکاری. ۴- انجام بعضی از خرید به صورت دورکاری. ۵- بررسی و ایجاد ساز و کاری جهت به‌روزرسانی و بازآموزی دانش تخصصی کارکنان با استفاده از روش‌های آموزشی از راه دور	معاونت تربیت و آموزش و مدیریت طرح و برنامه، مد عملیات نیروی انسانی، معاونت پژوهش و سایر حوزه‌های اداری و ستادی
۱۵	لزوم توجه به نگهداری و تعمیر در بخش اداری	۱- مشخص نمودن مسئول نگهداری و تعمیر در هر قسمت. ۲- شفاف‌سازی در دارایی‌ها و اموال.	کلیه قسمت‌های دانشگاه

اولویت	شاخص‌ها یا راهکارهای پیشنهادی اصلاح الگوی مصرف	چگونگی اجرایی شدن راهکارها (اقدامات عملی)	توسط چه کسی (متولیان اجراکننده)
		۳- تعیین ساعات نگهداری و تعمیر در برنامه سین. ۴- نگهداری صحیح اقلام و تجهیزات و مواد غذایی. ۵- تعمیر به موقع و تخصصی اقلام و تجهیزات. ۶- نظارت بر فعالیت‌های یگان نگهداری و تعمیر به منظور انجام صحیح تعمیرات.	
۱۶	تسهیل فرایند کسب مجوزها ضمن رعایت صحیح قوانین و بودجه‌های بخش‌های اداری	۱- از طریق اصلاح قوانین و مقررات، ۲- حذف ناظران غیرضرور در خریده‌ها. ۳- سوق دادن خریده‌ها به سمت خریده‌ها از طریق فضای مجازی. ۴- استفاده از سیستم‌های انبارداری پیشرفته. ۵- انجام خریده‌ها بر اساس نیازهای واقعی. ۶- انجام خریده‌ها از شرکت‌های معتبر و فروشگاه‌های عمده	معاونت اداری، مدیریت طرح و برنامه، کنت، دارایی، رؤسای سرویس‌های خرید و افسران خرید، آماده‌ها

بحث و نتیجه‌گیری

در این مقاله تلاش شده است چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری دانشگاه افسری امام علی^(ع) در جهت پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی بررسی شود. از این‌رو هدف از انجام این پژوهش شناسایی و تعیین راه‌های اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری دانشگاه افسری امام علی^(ع)، در جهت پیاده‌سازی مبانی و رویکردهای اقتصاد مقاومتی بوده و به طور مشخص، مقتضیات، امکانات، موانع و در نهایت بازخوردهای آن در چارچوب سازمانی دانشگاه افسری امام علی^(ع) مطالعه گردیده است.

نتایج تحقیق حاکی از آن است که اصلاح الگوی مصرف رابطه مستقیمی با پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی دارد. از آنجا که اصلاح الگوی مصرف در هر سازمانی نیازمند شناخت و تحلیل عوامل مؤثر بر اقتصاد مقاومتی است، با اصلاح الگوی مصرف و مدیریت صحیح و بهینه آن بر اساس نیازهای واقعی، دانشگاه را در پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی با موفقیت روبرو خواهد کرد. از این رو به‌کارگیری راه‌کارهای ارائه شده در جدول ۱۲ می‌تواند بودجه و اعتبارات، منابع و

امکانات و هزینه‌های را به سمت هزینه‌های ضروری و مفید که منطبق با اهداف و رسالت دانشگاه باشد، هدایت نماید و از طرفی سقف هزینه‌های غیرضروری را کاهش دهد و اقتصاد مقاومتی را در سطح دانشگاه پیاده نماید.

بر اساس یافته‌های تحقیق در بخش اداری دانشگاه افسری امام علی^(ع)، مدیریت بهینه و مؤثر در بودجه‌بندی عملیاتی، لزوم تخصیص یگان نگهداری و تعمیر، نهادینه کردن آموزش‌های رعایت الگوی مصرف در دانشگاه‌ها و آموزشگاه‌های آجا، پرهیز از شکل‌گیری گردشکارها و مکاتبات بیهوده، آموزش و آگاه‌سازی کارکنان، تسهیل فرایند کسب مجوزها ضمن رعایت صحیح قوانین و بودجه‌ها، عدم جزیره‌ای عمل نمودن بخش‌های ستادی و آموزشی، ترمیم و تکمیل سامانه نرم‌افزاری حذف کاغذ، جلوگیری از هزینه بی‌مورد جهت پرداخت حق‌التدریس برخی از موضوعات ستادی، مطالعه امکان‌سنجی بهره‌گیری از دورکاری به عنوان مهم‌ترین مؤلفه‌های تأثیرگذار بر اصلاح الگوی مصرف شناسایی شده‌اند.

دانشگاه افسری امام علی^(ع) به عنوان یکی از مراکز علمی، فرهنگی و آموزشی که رسالت تربیت و آموزش افسران آینده نیروی زمینی ارتش ج.ا.ایران را بر عهده دارد، همواره اعتبارات و بودجه‌های قابل‌ملاحظه‌ای را در مقایسه با دیگر یگان‌های نزا‌جا دریافت می‌نمایند که با توجه به این بودجه دریافتی، منابع و امکانات، هزینه‌ها و مصارف دانشگاه افسری امام علی^(ع) در بخش‌های مختلف اداری، آمادی و آموزشی و همچنین وجود تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی، لزوم توجه به مدیریت صحیح و مصرف بهینه بودجه و اعتبارات و نظم‌دهی به مصرف منابع و امکانات و هزینه‌های صورت گرفته در بخش‌های مختلف دانشگاه در جهت تحقق رسالت و اهدافش امری ضروری به نظر می‌رسد؛ چرا که سازمان‌هایی موفق هستند که برای اعتبارات دریافتی و هزینه و مصارف خود، از قبل برنامه‌های مشخص و با اهداف تعیین‌شده، تدوین کرده باشند و منابع و اعتبارات تخصیص داده شده را در راستای رسالت و اهدافش مصرف نمایند و از مسیرهای تعیین‌شده انحرافی نداشته باشند.

از سوی دیگر نگاه به اصلاح الگوی مصرف به سمت مصرف صحیح و بهینه می‌تواند به عنوان یکی از راهکارهای مقابله با تحریم‌ها و کمبودهای اعتباری و مالی در اقتصاد مقاومتی محسوب گردد.

پیشنهادهای

در راستای پژوهش صورت گرفته پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

۱- اقدام عملی در خصوص جدول ۱۲ و راهکارهای چگونگی اجرایی نمودن اصلاح الگوی مصرف در دانشگاه افسری امام علی^(ع)؛

۲- با توجه به اینکه تحقیق صورت گرفته از قابلیت کاربردی بالایی برخوردار است، در جهت الگو شدن به عنوان یک الگوی مطالعاتی و اجرایی برای دانشجویان دانشگاه افسری امام علی^(ع) مورد استفاده قرار گیرد؛

۳- پیرامون اصلاح الگوی مصرف و پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی بر اساس گفتمان مقام معظم رهبری^(مدظله العالی)، در دانشگاه افسری امام علی^(ع) تحقیق و پژوهشی صورت نگرفته است و از این بابت این تحقیق اولین کار تحلیل علمی در حوزه اقتصاد مقاومتی و اصلاح الگوی مصرف در دانشگاه می‌باشد و پژوهشی نو محسوب می‌شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود در حوزه‌های دیگر اصلاح الگوی مصرف و اقتصاد مقاومتی دانشگاه همچون آمارسانی، آموزش، مهندسی و ... پژوهش و تحقیقات علمی انجام گیرد؛

۴- توجه و تأکید به مصرف منابع داخلی و اقتصاد مقاومتی؛

۵- تقویت فرهنگ مصرف صحیح و بهینه‌داری‌ها، منابع و اعتبارات در بین فرماندهان، مسئولان آحاد کارکنان دانشگاه افسری امام علی^(ع) از طریق برگزاری کلاس‌های آگاه‌سازی، سخنرانی‌ها، تهیه بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها و ...

فهرست منابع

سایت بیانات مقام معظم رهبری^(مدظله العالی).

امیران، حیدر (۱۳۸۳). راهنمای گام به گام سرآمدی سازمانی بر اساس مدل‌های EFQM INQA، چاپ سوم. تهران: نشر نو.

انصاری، محمدعلی (۱۴۱۵ ه.ق). الموسوعة الفقهية الميسرة، ج ۳. مجمع الفكر الاسلامی.

برنامه پنج‌ساله دانشگاه افسری امام علی^(ع) (۱۳۹۳). تهران: انتشارات دانشگاه افسری امام علی^(ع).

چگونگی اصلاح الگوی مصرف در حوزه اداری ... / ۱۲۷

- بهرامزاده، حسین علی و معتمدی، مجید (۱۳۸۶). نوآوری در مدیریت دانش. *مجله مدیریت*، ۱۲۱، ۲۲-۲۸.
- بی‌نام (۱۳۸۸). *فناوری اطلاعات و نقش آن در بهره‌وری دانشگاه افسری امام علی*^(ع). تهران: معاونت پژوهش دانشگاه افسری امام علی^(ع).
- پژوهشکده حوزه و دانشگاه (۱۳۸۰). *درآمدی بر اقتصادی اسلامی*، چاپ پنجم. تهران: انتشارات سمت.
- تراب‌زاده، محمدصادق. سجادیه، سیدعلیرضا و سمیعی‌نسب، مصطفی (۱۳۹۲). بررسی ابعاد و مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی ج.۱.ا در اندیشه حضرت آیت الله خامنه‌ای. *فصلنامه مطالعات انقلاب اسلامی*، ۱۰ (۳۲)، ۳۱-۴۶.
- دهش‌ور، مسعود (۱۳۸۵). *طرح و مبانی اقتصاد در قرآن*، چاپ اول. تهران: نشر آوران.
- رادینگ، الن (۱۳۸۳). *مدیریت دانش*، ترجمه محمدحسین لطیفی. تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- رزاقی، ابراهیم (۱۳۷۴). *الگوی مصرف و تهاجم فرهنگی*. تهران: انتشارات چاپخش.
- روابط عمومی وزارت امور اقتصادی و دارایی (۱۳۹۱). *مجموعه مقالات همایش اقتصاد ایران در گام نهم*، چاپ اول. تهران: انتشارات ترمه.
- سبحانی‌نژاد، مهدی و افشار، عبدالله (۱۳۸۹). اصلاح الگوی مصرف با تأکید بر نقش آموزش در مدیریت مصرف انرژی. *فصلنامه معرفت فرهنگی اجتماعی*، ۱ (۲)، ۱۵۰-۱۷۷.
- سنایی‌فر، اکبر. بکتاشیان، جلال. جوانی، یدالله و قاسمی، علی (۱۳۹۱). *الزامات و ارکان اقتصاد مقاومتی*. اصفهان: نشر کوثر.
- عمید، حسن (۱۳۸۹). *فرهنگ عمید*، چاپ یکم، جلد ۱ و ۲. تهران: انتشارات مجید.
- فرمیپنی‌فراهانی، محسن و همتی‌فر، مجتبی (۱۳۸۹). تبیین مبانی، اصول و روش‌های اصلاح الگوی مصرف با تأکید بر متون اسلامی. *دوفصلنامه تربیت اسلامی*، ۵ (۱۰)، ۴۵-۷۷.
- فشاری، مجید و پورغفار، جواد (۱۳۹۳). بررسی و تبیین الگوی اقتصاد مقاومتی در اقتصاد ایران. *مجله اقتصادی*، ۱۴ (۵ و ۶)، ۲۹-۴۰.
- محمدی، عبدالرضا. عباسیان، محمد و دلاور، احمد (۱۳۸۹). ارائه الگوی مدیریتی مناسب در راستای سیاست‌گذاری فعالیت‌های (نت) نگهداری و تعمیرات در صنایع و تجهیزات نظامی. *فصلنامه مدیریت نظامی*، ۳۷، ۱۳۹-۱۶۸.
- معین، محمد (۱۳۶۳). *فرهنگ فارسی*، چاپ ۶۹، جلد ۲۲. تهران: انتشارات امیرکبیر.

مقدم تبریزی، ناهید و ولیزاده زنوز، پرویز (۱۳۹۰). بررسی بهره‌وری در اقتصاد ایران. نشریه علمی تخصصی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (فصلنامه روند)، ۱۵-۴۱.

منذر، قحف (۱۳۸۵). مروری بر الگوهای اقتصاد اسلامی، ترجمه سیدحسین میرمعزی. مجله اقتصاد اسلام، ۶(۲۷)، ۱۵۷-۱۸۸.

میرباقری گنجی، سیدموسی (۱۳۹۱). مدیریت هزینه و شناسایی عوامل قابل کاهش هزینه. تهران: مدیریت صنعت هوشمند.

نفیسی، حسن (۱۳۸۶). *الغیای اقتصاد*، چاپ اول. تهران: نشر به‌آفرین.

نوبخت، محمدباقر (۱۳۸۷). خصوصی‌سازی در ایران؛ مروری بر مبانی نظری مطالعات تجربی و عملکرد سیاست‌های کلی. *فصلنامه مجلس و پژوهش*، ۱۵(۶۰)، ۴۱-۷۸.

یاوری کاظم و محسنی، رضا (۱۳۸۹). آثار تحریم‌های تجاری و مالی بر اقتصاد ایران. *فصلنامه مجلس و پژوهش*، ۱۶(۶۱)، ۹-۵۳.